ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза

★

Орган Среског одбора Социјалистичког савеза радног народа

БРОЈ 207 ГОДИНА IV | ЛИСТ ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ | КРАЉЕВО — 31 МАЈ 1957 ГОД. | Редакција: ТРГ МАРШАЛА ТИТА 46 ТЕЛЕФОН БРОЈ 178 | ПРИМЕРАК 10 ДИНАРА

Задруге у срезу организационо су се средиле, економски ојачале и постале способне да руководе пољопривредном производњом

Прошле недеље, у сали Електрокомбината, одржана је редовна годишња скупштина Среског савеза земљорадничких задруга у Краљеву. У присуству секретара пољопривредне коморе РН Србије Перише Перишића, представника политичког и јавног живота града, народног посланика Свете Трифуновића и око сто делегата, преставника земљорадничких задруга са територије среза, скупштина је почела рад.

Пре подношења извештаја на скупштини је донета одлука, да се редовна скупштина одржава сваке друге године уместо сваке као до сада а по потреби одржаваће се и ванредне скупштине.

У извештају о пословању управног одбора и Среског савеза земљорадничких задруга, председник Савеза Петар Чалић је истакао:

„Наше задруге у протеклој години постигли су крупне успехе". Оцена рада задруга у протеклој години мора се посматрати кроз више активности:

— Рад задруга на организационом економском средњивању и њиховом оспособљавању за обављање пољопривредних делатности.

— Рад задруга на захватању откупа пољопривредних производа, промету индустриском робом и вршењу других делатности које су везане за јачање задружних фондова, а са којима се задруге баве.

— Рад задруге на подизању пољопривредне производње и мењању постојећих односа на селу и кроз производњу.

У току прошле године учлањено је у задруге 1.115 нових чланова, а истовремено су повећани удели за 1,461.876 динара.

Може се рећи, да су задруге у току прошле године повеле много живљу активност за прикупљање штедних улога од својих задругара који су повећани на 2,160.968. Што се тиче економског средњивања задруга могу се констатовати успеси. Још у првом полугођу прошле године задруге су се у потпуности оспособиле за откуп пољопривредних производа и остварише 56,700.000 динара — добит која углавном потиче из откупа. Ова средства су отишла углавном на повећање задружних фондова и јачање задруге.

При оцени рада наших задруга на унапређењу пољопривреде морамо имати у виду околности под којима су оне радиле: почетак прошле године затекао је задруге без стручних кадрова, са оскудним кредитним средствима и без икаквог искуства у раду на унапређењу пољопривреде. И поред објективних слабости и других околности које нису ишле у прилог брзог напредка задруга ипак су поједине задруге учиниле велики напредак. Наше задруге су на бази различитих облика кооперације са индивидуалним произвођачима утрошиле само у току пролећне сетве 1957 године — 150 вагона ђубрива, затим за јесењу сетву утрошено је преко 55 вагона сортног семена различитих врста и сората кутурних биљака. У протеклој години оспособљено је 14 пунктова за заштиту биља који су у току зимске сезоне попрскали преко 300.000 комада воћних стабала. Сем тога, задуге су много учиниле и по питању сточарске производње тако да је у прошлој години при задругама било седам припусних станица.

Облици кооперације који су примењивани код задруга на нашем терену не представљају тако економско повезивање произвођача са задругом коме ми тежимо, већ су то почетни облици који ипак представљају нове форме рада за наше задруге. Може се тврдити да су ти облици кооперације већ до сада дали позитивне резултате.

Поред успеха задруга нашега среза на подизању пољопривредне производње било је и много тешкоћа и пропуста у њиховом раду што је знатно успоравало акције и у целини смањивало успех задруге. Такве тешкоће које су се појављивале у појединим задругама или на нашем терену у целини носе више субјективни карактер.

Један број земљорадничких задруга није још довољно организационо и кадровски сређен и оспособљен за прихватање сложених форми рада у пољопривредној производњи. Због тога такве задруге нису биле у стању да преко економског везивања произвођача за задругу озбиљније утичу на унапређење пољопривредне производње и развијање социјалистичких односа на селу.

Недостатак реално постављених акционих програма за унапређење пољопривреде при земљорадничким задругама, слаба упорност за реализацију програмом постављених мера, умањили су активност задруга на плану пољопривредне производње. Акциони програми који постоје при земљорадничким задругама веома су уски, доста штури и непотпуни услед чега они не могу послужити руководствима задруге да кроз њих обухвате све акције на унапређење пољопривредне производње.

се показало да су неки погони који су раније били нерентабилни кроз овај систем награђивања постали рентабилни за задругу.

Пољопривредне машине нарочито трактори су из године у годину показали пословне губитке који су настајали услед тога што су машине на бензински погон прилично гломазне и непогодне за све терене. У прошлој години неколико задруга је на разне начине отуђивало такве машине. Али, поред тога још 13 земљорадничких задруга посудује тракторе — бензинце, који се веома мало користе за потребе пољопривреде.

Искуство из прошлогодишњег рада земљорадничких задруга указује нам да у наредној години можемо ићи по много ширем плану унапређења пољопривредне производње него што је то био случај у протеклој години. Пре свега постојеће резерве и неискоришћене могућности у свим гранама пољопривредне производње на територији нашег среза су такве да нам обезбеђују успех. Према прорачуну стручњака ми у оквиру среза не користимо ни 50% од реално могућих производних капацитета пољопривредне производње.

Наше задруге морају бити оспособљене да иду на дугорочне уговоре са пољопривредним произвођачима по питању подизања дугорочних засада, набавци приплодне и продуктивне стоке и другим облицима кооперације. Оне се морају оспосити да пољопривредним произвођачима гарантују сталност услуга које су предвиђене међусобним уговором задруге и задругара.

За шири рад задруга на питању кооперације оне морају бити оспособљене да кредитирају пољопривредне произвођаче за различите облике привредног везивања као што су подизање разних засада, заштита воћа, набавке стоке и други радови. Ово питање треба у заједници са Задружном штедионицом што пре решити.

Основно је то да су земљорадничке задруге у свом пословању учиниле значајан прелом и да су од организационо и кредитно неспособних организација, које нису имале перспективе, а чије је пословање носило обележје примитивизма и других негативних тежњи ситно робних произвођача, почеле израстати у такве организеције које су организоване на основним принципима сваког другог социјалистичког предузећа, са пуно виталности и јасном перспективом.

У наредној години треба проширити и појачати активност задруга на плану културног и општег уздизања пољопривредних произвођача. У том правцу задруге се у свом раду морају више ослонити на помоћ Социјалистичког савеза радног народа, стручних удружења и осталих друштвено—политичких организација. Рад и тежња задруге мера бити таква да у село брже продиру напредна схватања која ће олакшати прихватање и примену свих савремених средстава у пољопривредној производњи и нових социјалистичких односа на селу. За нас су важне све оне форме и методи културно-просветног рада који су прилагођена припремама унапређења пољопривредне производње, које стимулирају ту производњу и утичу на мењање друштвених односа на селу. Задруге на овом питању морају радити са свим задругарима и незадругарима обраћајући пажњу нарочито на рад са омладином и женама задругаркама. Искуство је показало да у ту сврху треба слати и даље штампу селу, разне брошуре из области пољопривредне производње, стручна предавања пропраћена филмовима, одржавање семинара, течајева, курсева итд. — рекао је на крају председник Среског савеза земљорадничких задруга Петар Чалић

ТРАКТОР НА ОРАЊУ

Само економски јаке задруге могу подизати пољопривредну производњу

У ранијим годинама главни извори прихода за задруге биле су најчешће оне делатности које немају никакве везе са унапређењем пољопривреде. То су: сеча, откуп и прерада дрвеугоститељство и други слични послови. У току прошле године многе задруге су и даље задржале исте форме рада у свом пословању и споро су ишле на оне делатности од којих зависи унапређење пољопривреде.

Пословни задружни савези још се нису снашли нарочито на обухватању организационих и других проблема из области подизања пољопривредне производње.

У нашим условима постоје повољне могућности за примену разних облика кооперације са индивидуалним произвођачима, што се може закључити на досадашњем искуству рада наших задруга. У том правцу постоје широке реалне могућности да путем разних економских односа са индивидуалним произвођачима постепено и сигурно повећавамо пољопривредну производњу и путем такве производње јачамо друштвена средства и мењамо односе у производњи.

Задруге могу са успехом подизати пољопривредну производњу и кроз њу мењати друштвене односе на селу само ако су оне економски јаке организације, организационо сређене и кадровски оспособљене.

Питању стручног кадра у задругама треба посветити већу пажњу него што је то било до сада. Све задруге које имају могућности треба да што пре приме по једног пољопривредног стручњака, а нарочито оне које имају задружну економију. У даљем обезбеђењу кадра задруге би требало да се ослоне првенствено на оне људе чија је перспектива останак у задрузи. Такав кадар задруга треба да школује кроз разне курсеве, семинаре па чак и школе. Уздизању кадра у задругама мора се у већој мери позабавити и сремски пословни савез.

У прошлој и ранијим годинама, многи погони при појединим земљорадничким задругама завршавале су своје пословање на крају године са пословним губитком. Један од разлога за овако пословање јесте и систем награђивања у задругама кроз који се није стимулирало службено особље па је због тога долазило до пословних губитака. Неке задруге су уз помоћ Среског савеза почеле да заводе нов систем награђивања и већ

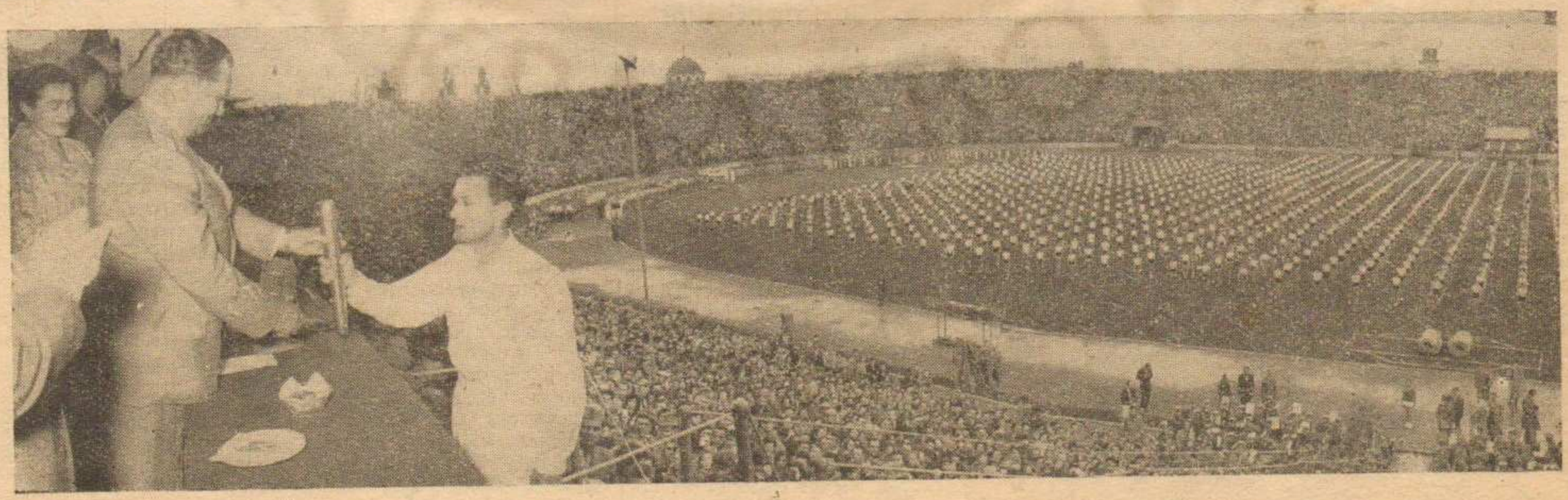

У ИМЕ НАРОДА ЈУГОСЛАВИЈЕ ШТАФЕТУ МЛАДОСТИ ПРЕДАО ЈЕ ПРЕДСЕДНИКУ ТИТУ МИКА ТРИПАЛО, ПРЕДСЕДНИК ЦКНОЈ

ДОГАЂАЈИ СЕДМОГ ДАНА У СВЕТУ И КОД НАС

Посета Председника Републике Народној републици Македонији

ВЕРА НАШИХ ЉУДИ У СОПСТВЕНЕ СПОСОБНОСТИ ПОКРЕЋЕ НАС НАПРЕД И ОМОГУЋАВА НАМ КРУПНЕ УСПЕХЕ У ИЗГРАДЊИ СОЦИЈАЛИЗМА

— рекао је Председник Тито прилико пуштања у рад првог агрегата хидроцентрале на Маврову

Скопље

Председник Републике Јосип Броз Тито у пратњи Лазара Колишевског, председника Народног собрања Македоније стигао је у понедељак у Скопље. После краћег задржавања у главном граду Македоније Маршал Тито је продужио за Маврово.

Око 10,30 часова из правца Гостивара појавила се колона аутомобила. Одушевљени поклици око 20.000 људи достигли су врхунац када се друг Тито у пратњи Лазара Колишевског и председника градилишта Маврово упутио ка улазу у машинску халу.

На улазу дугачког подземног ходника, испред хале, светлела су слова „Тито". Председника Републике поздравили су Живко Тодоровски, директор мавровског електрокомбината и Грга Чупић, директор грађевинског предузећа Маврово,

Пошто се руковао са присутнима, друг Тито се упутио у машинску халу, Његову пажњу привукла је карта Мавровског хидросистема, на којој је било уцртано све што је до сада урађено и шта треба да се уради. Један од пројектаната Моврова професор Братислав Зубановић, дао је Председнику Титу разна објашњења.

Када су друг Тито, после прилично дугог хода кроз подземне ходнике осветљене флуоресцентним светлом, приближио централном делу хале, наишао је на једну малу препреку — на затегнуту црвено — белу траку. Руководилац монтерске групе из Литостроја Иван Паушел пружио је другу Титу маказе када је требало пресећи траку. Председник Тито, очигледно узбуђен, рекао је: „Срећан сам што ми се пружа прилика да пустим у погон ову хидроцентралу". Маказице су се затвориле. Црвено—бела трака је пресечена. Рука друга Тита је затим лаким обртајем покренула регулатор. Снажан млаз воде шикнуо је на пераја турбине. Први агрегат Мавровске хидроцентрале био је покренут. Салом се проломио снажан аплауз.

Неколико тренутака касније друг Тито је на командном мосту укључио синхронизатор. Казаљке на мерним инструментима нагло су затрепериле. Прве количине електричне енергије потекле су далеководима.

Дојран

ДРУГ ТИТО ОБИШАО ВИШЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ДОБАРА И ЗАДРУГА

Председник Републике Јосип Броз Тито у пратњи другова Лазара Колишевског, председника Народног собрања Македоније, Љупче Арсова, Видоја Смилевског, Николе Минчева и других високих руководилаца стигао је на путу по Народној републици Македонији у Дојран у уторак око 16 часова.

У току преподнева Председник Републике је посетио Неготин на Вардару где је обишао плантажне винограде „Иљо Виларов". У непосредној близини Кавадара председник Тито је разгледао велики виноградарски подрум и плантажни виноград Шамци.

Нешто после 12 часова Председник Тито је наставио пут из Неготина за Ђевђелију. Срдачно поздрављен од више хиљада људи он је пропутовао кроз Ђевђелију, задржавши се у селу Богданци на задружном имању и воћњаку.

Око 15,30 часова Председник републике наставио је пут за Дојран где је стигао у 16,30 касова, прешавши укупно у току данашњег дана преко 200 километара.

Прослава Дана младости и рођендана друга Тита у Дрвару

У Дрвару је у недељу свечаном прославом Дана младости и рођендана Председника Републике друга Тита обележена и тринаестогодишњица немачкоо десанта на овај мали град Босанске крајине и на Врховни штаб Народно-ослободилачке војске. Тим поводом у Дрвару је отворен музеј „25 мај 1944 године".

Свечаности су присуствовали другови Александар Ранковић потпредседник Савезног извршног већа и председник Централног одбора Савеза бораца Југославије, као и многи високи руководиоци. Истога дана извршена је предаја кључева и упућен је телеграм Председнику Титу. После тога друг Александар Ранковић је одржао говор.

ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА ПРИ РАДУ ЈОШ УВЕК СЕ ДОВОЉНО НЕ СПРОВОДИ

— Истакнуто на скупштини Завода за социјално осигурање

У понедељак по подне, у сали Општине, одржана је седница скупштине Среског завода за социјално осигурање у Краљеву. Скупштини су присуствовали, поред чланова Скупштине и представници Народне власти предузећа и установа.

Извештај о раду Завода за социјално осигурање у протеклој години поднео је друг Живорад Лукић.

У уводном делу извештаја друг Лукић је рекао следеће:

—Може се без претеривања рећи да је наш Извршни одбор нашао право место и решавао сва питања која су од необичне важности за побољшање организације службе у Социјалном осигурању у циљу бржег остварења права наших осигураника. Може се исто тако рећи да је Извршни одбор на својим седницама дискутовао и о раду здравствене службе на подручју нашега среза, па је у том циљу формирао и комисије које су имале задатак да обиђу здравствене установе. Овај обилазак здравствених установа од стране стручне комисије је имао за циљ да помогне тим установама у побољшању њиховог рада. Свакако да су и здравстене установе поздравиле ову иницијативу. Поред ових питања Извршни одбор је дискутовао и о координацији рада између завода и привредних организација, па је у вези са тим обавештавао привредне организације о неким интересантним проблемима.

У даљем излагању, он се осврнуо и на рад скупштине среског завода:

—Ако погледамо и анализирамо питања о којима је дискутовала скупштина среског завода, можемо доћи до констатације да су готово сва питања—претресана на седници—веома важна за правилан рад Среског завода. Кроз рад скупштине среског завода манифестује се јединственост у доношењу свих одлука. Свака заказана скупштина је одржана у одређени дан, тако да она није одлагана као ранијих година. Значи да су чланови скупштине правилно схватили своју дужност.

Са изложбе хигијенско техничког Завода

—У току 1956 године одржане су две проширене скупштине Среског завода са представницима привредних организација, друштвено—политичких организација, са представницима здравствених установа као и са представницима народне власти. Треба нарочито нагласити да је поред осталих питања о којима је дискутоваоо на проширеним седницама скупштине Среског завода нарочита пажња поклоњена питању услова рада у привредним организацијама, као и спровођење хигијенско—техничке заштите при раду. Кроз дискусије је истакнуто да се овом питању поклонило мало пажње иако су наше могућности веће. Ово питање, које је везано са продуктивношћу рада, веома је важно, јер само здрав човек може да буде продуктиван и користан заједници и себи. Како је ово питање везано са условима рада и хигијенско—техничком заштитом при раду, потребно би било да се наши раднички савети више ангажују на овом проблему.

Активност чланова скупштине и зборови осигураника добили су посебно место у извештају.

—У току прошле године одржани су зборови осигураника у једној већини привредних организација и другим колективима, али не у свим организацијама. Мислим да ово питање није за потцењивање, јер зборови осигураника могу да даду драгоцени материјал за решавање проблема у вези са радом завода, радом здравствене службе итд. Јасно је да наше људе интересује рад Среског завода, јер су они ту и материјално заинтересовани, они преко завода остварују разна своја права и упознају их.

О активности других организација друг Лукић је између осталог рекао:

— Синдикална организација треба да дискутује о условима рада, како је спроведена хигијенско—техничка заштита при раду, да ли се та средства користе од радника, како радници остварују своје право по закону о здравственом осигурању, дечјем додатку, пензији и друго.

У даљем излагању извештај се осврнуо на рад скупштинских одбора, комисија, филијале у Рашкој, испоставе у Врњачкој Бањи, организацији службе социјалног осигурања, администрације и осталих отсека сваког понаособ.

После извештаја једногласно су усвојени предлози о померању предрачуна прихода и расхода фонда превентивне здравствене заштите и измењена је одлука о условима и начину коришћења заједничког опоравка осигураних лица.

На крају седнице, кроз многобројну дискусију, донета је одлука да се изводи из извештаја доставе члановима скупштиве да би их они изнели пред своје бираче и заинтересовали их за рад Завода за социјално осигурање.

ИЗ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ

Дан младости свечано прослављен

У недељу 19 маја са врха околних планина и села стигле су штафете са поздравима и жељама упућеним другу Титу. Штафете је у име Социјалистичког савеза примио друг Драган Михајловић, секретар Општинског одбора ССРН-а Врњачке Бање и топлим речима поздравио носиоце и пожелео срећан рођендан другу Титу.

Сутрадан, у оквиру Дана младости и Титовог рођендана, одржана су на новом кошаркашком стадиону кошаркашка такмичења. У четвртак почео је велики шаховски фестивал београдске „Славије". Тог дана отпочела су такмичења у три лепо уређене сале. Поред неколико стотина такмичара било је доста посматрача и новинара. У петак је одржана свечана академија у част рођендана друга Тита, на којој је говорио секретар општинског комитета СК Радивоје Петровић. На дан 25 маја прваци београдског балета дали су успело забавно вече. Завршно фестивалско такмичење одржано је у недељу. Тог дана председник општине Алекса Вујовић, честитао је победницима успех. Нарочито је поздрављена победничка екипа Штинца из Букурешта. Исте вечери београдски клуб „Славија" приредио је опроштајно вече у хотел „Звезди".

Б. Р.

ПОЧЕТАК БАЊСКЕ СЕЗОНЕ ОБЕЛЕЖЕН ЈЕ РАЗНОВРСНИМ КУЛТУРНИМ И ДРУГИМ ПРИРЕДБАМА

Врњачка Бања током месеца маја пружала је величанствену слику. Учестале кише створиле су бујнију вегетацију него ранијих година, тако да се целом бањом разастрао огроман тепих начичкан зеленилом, цвећем и мирисом. Да би амбијент био још пријатнији грађани су веома лепо уредили дворишта и зграде, а предузећа и установе уложиле су доста труда и материјалних средстава, како би учинили пријатнијим боравак бањским гостима.

Ове године у месецу мају било је више гостију него ранијих, а и неколико семинара и годишњих скупштина такође је знатно повећало промет угоститељских објеката. Солидни оркестри по хотелима, градско аматерско позориште, гостовање позоришта из Крушевца, и добар избор филмова доказ су интензивног културног живота.

Врњачка Бања је предузела све мере да створи разоноду бањским гостима. У том циљу Народни одбор је недавно основао пословницу за унапређење посета, организовање и извођење културно-уметничких приредби и пропаганду. Пословница већ преговара са неким културним инстанцама за гостовање. Тако ће у току Бањске сезоне у парку концертирати оркестар београдске опере, који ће увече свирати у хотелима. Поред овога закључено је и гостовање позоришта из Новог Сада, Београдског драмског позоришта, комедије, балета, познатих певача и других.

Вила у Врњачкој Бањи

ПРВИ СТРАНЦИ У В. БАЊИ

Друга у Европи, по свом благотворном лечењу, а чувена по природним лепотама, Врњачка Бања је увек пуна. Недавно су стигли и први странци.

ПРИВРЕДА

Оспособљавање кадрова у Бољевцу

Ових дана у Бољевцу преко педесет радника полаже испите за звања квалификованих и висококвалификованих радника. Испитима су претходили курсеви које је организовало само предузеће. То је помогло рударима да се знање показано пред испитном комисијом сматра задовољавајућ. Судећи према првим резултатима, успех на испитима ће бити задовољавајући. Ово говори о томе да је Веће произвођача Среза правилно оценило ситуацију кад је у својим закључцима на задњој седници препоручило привредним организацијама да организују семинаре и курсеве за раднике који треба да полажу стручне испите.

Пример предузећа у Бољевцу треба да следе и остали радни колективи, јер оспособљавање постојеће радне снаге може много да допринесе измени квалификационе структуре радне снаге у свим нашим предузећима, а шта то значи за унапређење производње и повећање продуктивности рада не треба посебно наглашавати.

Нови квалификовани радници у рудницима каменог угља у Бољевцу и Ушћу користиће и себи и предузећу.

СРДАЧАН ПРИЈЕМ

У просторијама Народног одбора Среза, 25 маја, приређен је пријем у част Дана младости за омладину среза. Представници Народне омладине (14 омладинаца и једна омладинка) били су гости код потпредседника НО среза Краљево Витомира Милошевића и Веселина Андријанића. Пријему су присуствовали и секретар НОС-а Будимир Петровић, начелник секретаријата за пољопривреду инг. Живојин Шумарац, начелник секретаријата за привреду Бранислав Миловановић и сремски јавни правобранилац Чедомир Угриновић.

* * *

У укусно намештеној просторији госте је сачекао и топло поздравио потпредседник Веселин Андријанић.

Председник Сремског комитета Народне омладине друг Илија Миливојевић захвалио се на пријему и изнео неке проблеме на које наилазе организације Народне омладине у Срезу.

— Иако се ми надамо, рекао је у свом излагању друг Миливојевић, да ћемо до Конгреса Народне омладине Србије у организацију окупити 80 до 90% омладинаца и активизирати кроз локалне акције, ипак постоје тешкоће у укључивању омладине у задруге, бирању младих људи у друштвене органе народне власти — нарочито у савете где у појединим општинама не постоји ни један омладинац (као на пример у Врњачкој Бањи) укључен у њихов рад. Нарочито акутан је проблем просторија где би се омладина окупљала. Решењем овог проблема решило би се и низ других, нарочито питање културно-забавног и политичког рада у Рашкој, Врњачкој Бањи и у Краљеву.

— Како би било, запитао је потпредседник Вита Милошевић, кад би омладина организовала једну акцију за изградњу омладинског дома?

— Ми смо спремни, одговорио је Миливојевић, да дамо све оно што је у нашој моћи. Ми смо чак и „Магнохрому" предложили да организујемо три радне бригаде за изградњу пута од фабрике до града, а да новац који за то добијемо уплатимо на штедну књижицу и чувамо за подизање омладинског дома у Краљеву.

Представници Народног одбора среза обећали су да ће у најскорије време испитати све могућности да би се решило ово питање.

— Како је са учешћем омладине у радничким саветима? — упитао је потпредседник Андријанић.

— У односу на прошлу годину, одговарао је предтставник омладине највећег предузећа у Срезу „Магнохрома", кад смо у радничком савету имали само три омладинца, ове године је учињен велики корак напред — од девет предложених омладинаца изабрано је осам. Нарочито велику помоћ омладини у нашем предузећу указала је синдикална подружница борећи се да се разбије неповерење, које још има корена, према младим људима. У „Магнохрому" је посебно било успеха у примању младих људи у Савез комуниста, само од почетка ове године примљено је 15 омладинаца.

— У органима радничког управљања, наставио је излагање свега колеге председник Општинског комитета НО Краљева Радомир Петровић, омладина учествује и активно и масовно. Али у привреди се појављују други проблеми: економско образовање омладине је слабо, због садашње структуре радне снаге у предузећима омладинци не могу да дођу на места која им одговарају, мада имају више квалификације од оних који их заузимају, млади људи тешко долазе до посла јер се за радна места тражи дужа пракса итд. То су питања којима ћемо се ми најскорије и најстудиозније позабавити.

— Да ли омладина претреса питање учења у школама и какви су изгледи на успех? — упитао је потпредседник Милошевић.

— Ми смо се трудили, рекао је Миливојевић, да средњешколска омладина схвати учење кроз наше разне акције а не кроз конференције. Мислимо да велике бриге ђацима задају преопширни програми. Наша гимназија имаће апсолутно задовољавајући успех док се у другим школама нисмо баш довољно заложили да би били задовољни својим радом...

...И разговор је текао о успесима, о проблемима — о свему ономе што је интересовало и госте и домаћине. Омладинци су желели да им друг Андријанић исприча нешто из свог рада са омладином, пошто је он био једно време руководилац УСАОЈ-а и СКОЈ-а у Краљеву. И он им је причао. Причао је о оном елану, који је обузео омладину после ослобођења и баш зато је нагласио да је данас теже радити као омладински руководилац, јер је данас основни проблем окупљања омладине — што онда није био случај. Омладинци су са пажњом слушали скромно излагање некадашњег руководиоца СКОЈ-а.

Атмосфера је била срдачна и свечана. Такву атмосферу употпуњавало је пуцање запушача са пивских флаша. Гости и домаћини нашли су заједнички језик — разумели су се.

— Другови, устао је са чашом у руци Веселин Андријанић, честитам Вам Дан младости и уједно да дигнемо чашу у част рођендана вољеног Тита, да нам још дуго поживи на добробит наших народа!

Као да је звекет чаша допуњавао оно што је говорио Веселин Андријанић, о Титу, о његовој маркантној личности која је као бакља увек осветљавала пут наших прегнућа и наших победа.

— Живео наш вољени учитељ! — би је усклик који се чуо са усана и гостију и домаћина, који је сијао у очима и који се усадио у срца.

Опет су чаше звечале, опет је било весело.

Срдачан пријем. В. Маравић

ДЕЛЕГАТИ ЗА КОНГРЕС РАДНИЧКИХ САВЕТА

НАДА ИВАНОВИЋ, Фабрика вагона

СРЕТЕН ЧЕКАНОВИЋ, Градско металско предузеће

ВОЈИН ПОПОВИЋ фабрика вагона

ЉУБИША ВУКОВИЋ, Технометал

Саветовање о привреди у НО Среза

Недавно је у Народном одбору среза Краљево одржано тродневно саветовање о проблемима из области привреде, финансија и радних односа, коме су присуствовали поред председника општина и лица одговорних за то и потпредседници В. Милошевић и В. Андријанић са руководним службеницима ових сектора.

На овом састанку дотакнута су многа питања. Нарочито је велика пажња посвећена развијању комуналних заједница, које су до сада показале да представљају основу нашег социјалистичког развитка.

УРЕЂЕЊЕ БУЈИЦА

У оделењу водо-привреде планирано је ове године 14 милиона динара на уређењу бујице у селу Угљареву и Милочају. На изради пројекта за регулацију потока у сливу Западне Мораве у Лађевцима и Угљареву, утрошиће се око милион динара.

ПРЕД ПОЧЕТАК СЕЗОНЕ У МАТАРУШКОЈ БАЊИ

За кратко време Матарушка Бања је изменила свој изглед. Ове године очекује се пораст гостију. Према речима управника Никезића, услови за лечење и одмор у овој години далеко су повољнији од протеклих. Бања може да прими преко 2.000 гостију. То је капацитет смештаја и исхране са приватним вилама. Спајањем два угоститељска предузећа, исхрана и смештај биће знатно побољшани, а очекује се и појефтињење пансиона.

Бањским посетиоцима биће пружена и лепа разонода. Улицама Бање већ су постављене чесме које ће посетиоцима давати пијаћу воду. Поправљена је бивша стара чесма, која поседује веће количине минерала и као лековита успешно лечу.

Први пут, ове године, Бања је добила неонско светло. Постављањем нове трафо станице избећи ће се чести прекиди струје. Па, ипак, све није готово. До краја године предвиђа се изградња модерне плаже као и пут до железничке станице, који ће бити осветљен. Набавком аутобуса побољша ће се превоз посетилаца. Свим гостима који се буду налазили у Матарушкој Бањи биће пружена могућност да разгледају и околину: манастир Жичу, Студеницу, Љубостињу и остала туристичка места.

Комисија састављена од стручњака почела је израду перспективног плана развоја Матарушке Бање. Када план буде завршен одмах ће се приступити рушењу старих зграда, а на њихово место ће се подизати нове грађевине. Ради се и на уређењу бујица и заштите земљишта од ерозије која је неколико пута нанела велике штете овом лечилишту.

В. К. — Д. К.

Фоторепортер је забележио...

ИСПРАЋАЈ

Ових дана у сали Народне банке у Краљеву одржана је мала свечаност поводом испраћаја у пензију дугогодишње службенице Народне банке Малине Живковић. Том приликом колектив Народне и Комуналне банке предао је Малини скромни поклон: порцелански сервис за кафу. У присуству оба колектива и гостију поклон је уручио секретар Народне банке Мирко Трнавац. У разговору са службеницима Комуналне банке сазнали смо да је Малина за десет година рада била педантна службеница без закашњења на посао и боловања.

Сеоски живот

КАКО ТРЕБА УПРАВЉАТИ

ЗАДРУГА У ВРДИЛИМА САДА ЈЕ МЕЂУ НАЈБОЉИМ

Због лошег пословања и великих губитака 1955 године задруга у Врдилима је забрињавала, а продавница је била затворена, јер није имала робе. Губитак је тада износио преко 300.000 динара. Село је увидело крупне грешке управног одбора и пропусте у раду. Одлучили су да овом стану на пут и спасавају што се може спасти. Комунисти села Врдила су први уочили слаб рад задруге и лабав однос према народној имовини. Сазване су конференције, састанци и зборови. Људи су кренули селом. Од врата до врата и данима позивали на договор.

У препуној сали хладног и маговитог пролећног јутра скупило се село да одлучује о задрузи! Тапкајући у мокрим и исцепаним гумењацима, у диму од љутог дувана, седело се до касно у ноћ. Стари одбор је смењен, а скупштина је изгласала и поставила нове људе у које је село имало поверења. Нови управни одбор дао је Народној банци у Краљеву бланко меницу на 400.000 динара. Дата је гаранција скупштини да неће бити губитака, а ако се и деси да ће га чланови управног одбора сносити. То су гарантовали својим имањем, својим кућама! Тог дана проплакали су многи, а међу њима и стари Солунци. Село је пришло задрузи као дете мајци у загрљај. Комунисти овог брдског села положили су тежак испит и повели задругу и село у прави живот. Још исто вече скоро пола села било је учлањено у своју задругу. Од тада захваљујући новом управном одбору и раду чланова кренуло се напред. Велику помоћ у раду пружио је Сремски савез земљоделничких задруга из Краљева.

За непуну годину рада задруга је покрила губитак и остварила чисту добит од пола милиона динара. Хектара 25 задружног земљишта је обрађено добровољним радом чланова управног одбора. Задруга у Врдилима држи данас три продавнице у селима, које су крцате разноврсном робом. Задруга држи и пекару. За прошлогодишњу сетву набављено је ово пет вагона пшенице и пет вагона вештачког ђубрива. Ове године као ниједна задруга у Срезу, она је набавила 20 вагона вештачког ђубрива и за семе пролећне сетве дала више од милион динара. Формиран је пункт за заштиту биља у вредности од пола милиона динара. Отпремљено је више пумпашких станица на неколико места. Извршена је електрификација задружног дома. Задруга је учинила крупан корак у културном преображају села и његовом просветном животу. Културно—уметничко друштво са својим секцијама дало је велики број позоришних представа и других културних тачака, не само у оконим селима, већ одлази и у други срез, где са квалитетним комадима имају увек препуне сале. У договору са Сремским савезом у Краљеву задруга је ангажовала сталне стручњаке, који одржавају предавања и стручно помажу пољопривредницима у свом раду. У 1956 години откупљена је знатна количина пољопривредних производа, на чему је остварена чиста добит од близу милион динара. Задруга је прошле године имала чист приход од преко 2,000.000 динара. Схвативши правилно политику за унапређење пољопривреде, она је набавила веће количине квалитетног семена, вештачких ђубрива, садница, машина за обраду пољопривреде и друго. У најкраћем времену купује и трактор, а у том циљу послала је човека у школу на усавршавање.

Данас је задруга у Врдилима једна од најбољих у срезу, а на њеном примеру треба да се уче и околне, које далеко иза ње остају. Оно што је било раније, не желе врдилци да се спомиње, а сада су њихови погледи ведрији и осмјеци радосни, јер су поносни на своју задругу, која је оправдала поверење свог села.

Зоран ПОПОВИЋ

ДУДОВАЦ И КРОМПИРОВА ЗЛАТИЦА

БИЉНЕ ШТЕТОЧИНЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ РАСПИСАНА НАГРАДА

Врло је важно да се код заштите биља нека болест или штеточина благовремено отклони открије и одмах у свом жаришту уништи. У том циљу је и расписана награда оном лицу које на територији овог среза прво пронађе (открије) појаву кромпирове златице и дудовца. За прву штеточину она износи 2.000 динара а за другу 1.000 динара.

Кромпирова златица није до сада запажена у Србији па такође ни у овом срезу. Али, обзиром да су из Словеније и Хрватске где је има, увежене више количине кромпира, може се лако десити да се и поред извршених карантиских прегледа, неки примерак ове штеточине појави на нашим њивама. Кромпирова златица се лако познаје по томе што прико тела има 10 уздужних жутих и црних пруга, док је њена ларва црвена на средини испупчена са црним тачкицама са стране. Како златица тако и њена ларва праве штету прождирући лишће кромпира.

Дудовац је раширен већ по Србији и околини овога среза. Прошле године је пронађен и у Краљеву на два воћна стабла где је Станица за заштиту биља одмах извршила његово уништавање. Лако га је запазити по паучинастим леглима у оквиру којих гусенице једу лишће разних врста воћака, а поред ових напада и ратарске културе као: кукуруз, сунцокрет, соју, детелину, конопљу, парадајз и др. због чега је много опаснија штеточина него губар. Ово задње је тим изразитије што у нашој земљи још нема озбиљнијих природних непријатеља.

Да би се избегли милионски издаци за сузбијање ове две штеточине, које још нису раширене у нашем срезу, неопходно је да се њихова појава на време открије. У вези награде као и брже хемиске интервенције, потребно је обратити се Станици за заштиту биља у Краљеву.

Инг. А Вученовић

Знатне штете од поплава

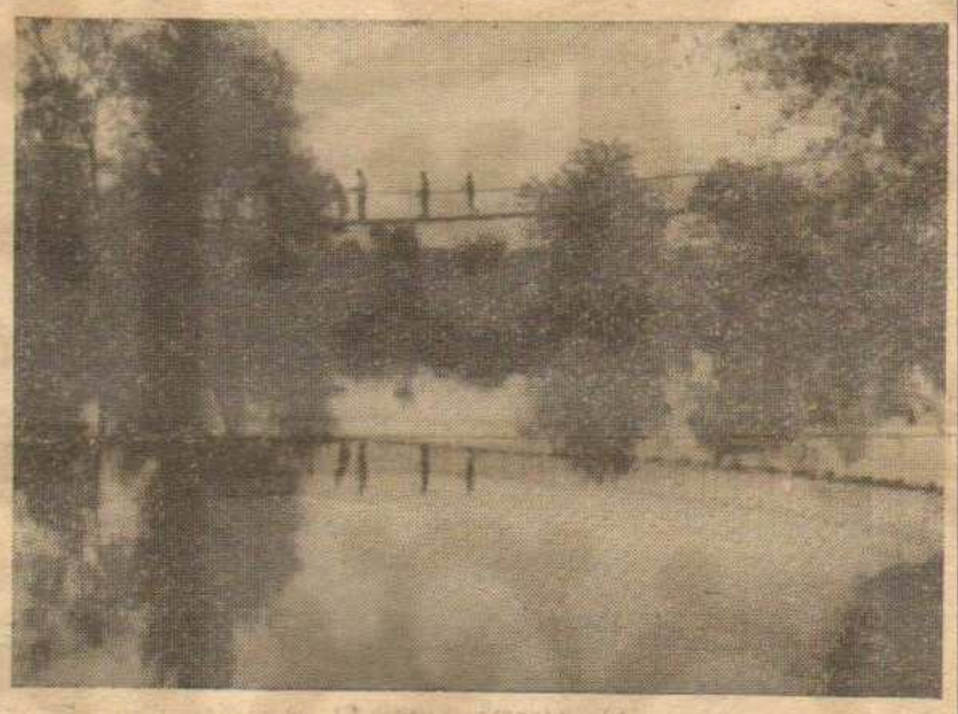

Мост на Морави код Магнохрома вода је свалила у корито

Последњих дана поново се погоршало време. Кише су стално падале. Пљускови су учинили своје. Нагло су надолазили брдски потоци и реке. Водена маса је сваког часа, сваког минута расла. Кише су и даље падале. Данима, готово две недеље. Водостај Ибра, Западне Мораве и других река нагло је порастао.

Синоптичари су забележили последњих дана много воденог талога. За последњих 4—5 дана било је преко 70 милиметара падавина, што је реткост за ово годишње доба.

Реке су се излиле и убрзо преплавиле многе терене. Вода је покуљала на све стране. Ибар је надошао последњих дана за преко 2 метра, а и Западна Морава исто толико. Њиве, ливаде, шуме, баште убрзо су биле под водом. За врло кратко време, јер су кише стално падале, под водом се нашло око 1.000 хектара земљишта у нашем Срезу. Разливене реке обухватиле су терене око Краљева, Жиче, Матарушке Бање, Поповића, Милочаја, Обрве, Опланића, Сирче, Адрана, Витановца, Витковца и околних засеока. Водени покривач у нашем Срезу износи преко 20 км. преплављеног терена, а са околних брда око Краљева где се год погледа виде се земљишта под водом.

Шта ће бити са усевима?

Стручњаци су одговорили:

— Иако се вода налази на њивама, ипак није све пропало. У колико дође до брзог разведравања и топлог ваздуха 50% усева је спасено. На земљишту, које је преплављено муљем, песком и блатом, уништено је све. То важи и за бела жита, јер су пљускови и ветрови учинили да су класја полегла у блато. Има знатних штета и од града у другим селима, која нису поплављена.

З. Поповић

КРАТКЕ ВЕСТИ ИЗ СРЕЗА

Беоци: — Крајем овога месеца завршавају се радови на трансформаторској станици у Беоцима. Тада треба да добију електричну струју Беоци и Рвати.

Рашка: — Прокопано је 200 метара канала којим треба да се одводе воде до болнице, која се налази око хиљаду метара удаљена од Рашке. Предвиђа се да ће радови бити готови до краја ове године.

Краљево: — Четрнаест судија за прекршаје са територије Среза Краљево проређивали су на седмодневном семинару у Краљеву закон о прекршајима и друге законе са којима се најчешће сусрећу у раду. Поред тога, радило се и на уједначењу критеријума кажњавања на територији среза.

Беоци: — Пољопривредно добра Беоци преузело се недавно црпну станицу на Ибру, и сада ради на чишћењу канала за наводњавање. Ове године први пут треба да се врши наводњавање око 70 хектара земље. Досадашњи радови коштали су шест и по милиона динара.

Сирча: — Не памти се одавно да је водостај на Морави био тако велики. Вода се излила и дошла до неколико најближих кућа. Даске са моста код Магнохрома су однете.

Краљево: — Свим пољопривредницима којима је експропријисана земља због изградње пруге нормалног колосека Краљево—Сталаћ, биће од стране Државних железница исплаћена накнада. Једна специјална комисија врши ових дана процену вредности земљишта.

Витановац: — Група ученика са територије општине Витановац посетила је прошле недеље са својим учитељима Краљево. За време једнодневне посете ученици су разгледали градски музеј и у Биоскопу „Сутјеска" посматрали филм „Пут у праисторију".

Краљево: — Синдикална подружница фабрике синтермагне-зита Магонхром обезбедила је својим радницима из Сирче, за време кишевитих дана када Морава надође, превоз аутобусом до фабрике и натраг.

Пишу нам

ЊИМА ЈЕ СМЕШНО

Прошле недеље ручао сам у ресторану друштвене исхране у Краљеву. Заправо, био сам дошао да ручам. Поручио сам јело и салату и почео да једем. Али, када ми се око виљушке смотала повелика глиста згадило ми се и позвао сам келнерице и запитао их где могу да нађем шефа ресторана. Оне су се сакупиле у гомилу, нешто значајно већале и почеле да се кикоћу. Онда ми је једна пришла и рекла како шеф није ту, а друга ме сколетала: „Платите, платите!". Уплашила се ваљда да јој нећу платити. Извадио сам новчаник и платио.

Но, све ово не би било толико вредно пажње, да оне, пошто сам им лепо платио, нису почеле самном да терају шегу. Једна од њих ми је рекла:

—Па шта хоћеш, ти си то и за време Немаца јео.

Културна услуга, нема шта.

Станиша Ташић, Драгосињци

ДИВЉЕ КРЧМЕ

У селу Дракчићима постоји неколико приватних крчми, нерегистрованих од стране органа Народне власти. Те приватне кафане држе у својим кућама Исидор Плавшић и Јулка Бркушанин. Куће су мале и неугледне и у њима се окупља по неколико десетина људи и ту остају по десет па и више десетина часова. Ту се точи пиће, играју карте, од чега домаћин добија новац на пикслу. И поред опомињања и кажњавања од стране органа народних власти именовани и даље настављају свој стари посао.

Мислим да је крајње време да се предузму мере ради спречавања коцке и уопште забрани рад кафана овакве врсте.

Богутовачка доктрина

Недавно је Шумска манипулација Дрвног комбината из Краљева, у Богутовцу отворила радничко-службеничку мензу. Менза је лепо радила и није била скупа. Сви су се ту хранили, изузев службеника Шумске манипулације чија је менза. Они су још од раније кували ручкове код једног сељака. Али, томе сељаку стављено је на знање да ту радњу треба да пријави. Ово се њему није дојало и без даљег отказао је кување.

Сутрадан, међутим, службеницима одбора и староседеоцима из Богутовца забрањено је храњење у мензи, јер наводно треба одобрење од среза. Испоставило се да то питање може решити и раднички савет овога предузећа, молбе су поднете, али већ ево два месеца ништа од тога. Не знамо да ли би Народни одбор среза могао да изда одобрење што пре, да не би овако сачекали и 1958 г.

ОПАСНА БАРА

Испод саме Златаричке улице, на имању Бошка Миловановића налазе се две баре са дубоком водом. Обзиром да се на тим барама редовно окупља велики број деце, постоји могућност да дође до неког тежег несрећног случаја. Сматрам да би меродавни требали да помогну власнику да ове баре огради, јер се налазе у непосредној близини колоније Фабрике вагона и Магнохрома.

Љ. Крстовић

КУЛТУРНИ ЖИВОТ

Још један пионирски одред

Он није имао детињство, јер се тада деца нису волела као данас. Али Његов живот је био посвећен Револуцији, која је заједно са Њим победила. Захваљујући њему данас су деца љубав и смисао живота. Мај 25-ти, то је Његов рођендан, то су наше офанзиве и наш социјализам. То је радост свима, а највише нашим најмлађима...

У свечано-украшеној сали Гимназије брујали су дечји гласићи. Разговори пуни радости, среће и спокојства једног безбрижног поколења сакупили су се да прославе Титов рођендан и свој пионирски празник. Осмогодишња школа „Јово Курсула" била је сва на окупу, јер је тога дана било оснивање њеног пионирског Одреда „Олга Јовичић-Рита".

Постројени по разредима, поред својих наставника, са белим капицама на главама, изгледали су као поље белог цвећа. Будући одред је чекао у разговору и срећи. Наједном тајац: Родитељи народног хероја Олге Јовичић ушли су у дворану. Руке запљескаше. Поносни родитељи отпоздравише, примише букете цвећа и свечаност поче.

— Другарице и другови-поче директор школе Драги Крсмановић-данас је Титов рођендан, Дан младости и оснивање нашег пионирског одреда „Олга Јовичић-Рита"-и на крају поздрави присутне и Олгине родитеље.

„Републико наша под сунцем слободе"- запеваше полетно и радосно гласићи одредског хора.

Краћи реферат: Васпитање кроз пионирску организацију, рецитације, хорске песме и Јовица Стокић, пионир из забавишта, непосредно и осећајно одрецитова „Поздрав Титу":

„Здраво да си друже Тито,
Да нам будеш срећан, чио,
Да Те добро здравље прати,
Јер си свима нама мио!...

Испред радника и службеника колектива Ђабрике вагона предао је одреду заставу друг Војин Поповић, председник радничког савета.

Одредски заставник Новак Поповић примио је заставу и заветовао се да ће је чувати заједно са друговима као што су у току рата чували пролетери своје заставе.

Ватрогасна музика је после овога свечаног чина засвирала химну. Одред је стајао мирно. Мараме разних боја, сашивене од њихових наставника, ставише се за тили час око вратова.

Цртачка секција школе предала је лепу вазу са цвећем на поклон председнику Радничког савета Фабрике вагона.

Пионир Петар Бакић, прочитао је потресно биографију Олге Јовичић. Њени родитељи су задржавали сузе у поносу, радости и тузи.

„Олга припада онима, који су заједно са њом дали своје животе за слободу наше земље — почео је позрављајући одред Олгин отац и на крају завршио — Живео наш друг Тито! Живела наша вечна младост!

Непосредно и топло поздравила је нови одред и Олгина мајка. Њене очи су врцале од среће и туге, а лице зарило повосом на нашу младост за коју је дала живот и њена ћерка.

Наши најмлађи то знају, осећају и поштују.

„Вољени друже Тито,
Са свечаног пријема заставе пионири одреда „Олга Јовичић-Рита" и наставнички колектив осмогодишње школе „Јова Курсула" у Краљеву поводом Вашег шесдесетпетогодишњег рођендана шаљу Вам срдачне поздраве и жеље да нам дуго и дуго живите на срећу и благостање наших народа".-био је телеграм упућен другу Титу и завршетак свечаности.

Постројени по разредима-четама кренуо је нови одред, после свечаног формирања, улицама нашега града и придружио се општем слављу Дана младости.

М. М. С.

Добри резултати у идеолошко-политичком раду ученика Индустриске школе у Краљеву

Прошлога четвртка у Индустриској школи је одржана годишња изборна конференција за ново руководство основне организације Савеза комуниста.

Реферат о раду организације у протеклој години — поднео је секретар Вељко Лопичић. Кроз реферат, он је истакао да је организација Савеза комуниста постигла видне резултате у идеолошко-политичком и културно-просветном раду.

После реферата развила се жива дискусија у којој су узели учешће и делегати Општинског комитета Савеза комуниста.

Са конференције је упућен телеграм другу Титу поводом његовог шесдесетпетог рођендана.

На крају конференције изабрано је ново руководство на челу са Вељком Лопичићем и делегати за општинску конференцију Савеза комуниста.

М. Јовичић

Најактивнија ђачка дружина

Ђачка дружина »Стеван Филиповић« из Индустриске школе била је у току целе године врло активна. Драмска секција ове дружине припремила је две драме: „Хеј ви напољу" од Вилијам Саројана и „Свети пламен" од Сормесет Моама.

На слици: чланови драмске секције (с лева на десно): Љиљана Пејчиновић, Милан Лешевић, Ружица Бекчић, Драгољуб Недић и Миланка Ладолеж, (стоје) Живомир Арсенијевић, Радмила Анђушић, Мирослав Баковић, Љубинка Јованчевић, Зоран Петровић, Мирјана Матковић, Мирко Суботић и Нада Смиљанић.

НАГРАЂЕН УСПЕХ

У Индустриској школи је пре неколико дана завршена школска година за ученике треће године. Успех, који је постигнут за сваку је похвалу, јер је од преко сто ученика само један понавља, а двадесет осам полаже поправни испит у августу месецу.

Одлични ученици: Милан Поповић и Љубомир Букарица, ослобођени дипломског испита, добили су скромне награде од Управе школе, а Среско синдикално веће им је одобрило бесплатан петнаестодневни годишњи одмор.

М. Јовичић

Драмска секција КПД „Браћа Маричић" из Жиче

Пише: Драган Марковић

10

Они, пак, који су одлазили, трудили су се из пажње према њима да не покажу своју радост сувише бучно и видно. И једни и други само су делимично успели. Растанак је био и свечан и тужан. Увече, пред одлазак, одржан је последњи заједнички договор, претресен је унутрашњи рад и живот у штампарији. Сви су веровали да ће се идући сусрет одиграти у ослобођеном Београду

После тога, штампарија је наставила нормалан рад. Почело је издавање нових књига. Бранко и Слободан проводили су много времена у тајној соби, па су им Дана и Бранко Максимовић отварали ноћу прозоре, због свежег ваздуха и за то време дежурали.

Ускоро се догодио још један упад полиције у вилу. На капији је зазвонило у поноћ. Илегалци су се брзо спустили у штампарију. Дана је уређивала плакар, а Бранко је изашао напоље да отвори излаз. Неколико агената специјалне полиције и Гестапоа питали су ко је, а затим су извршили проверу стана. И овога пута задовољили су се само летимичним прегледом. Нису чак ни улазили у све просторије, јер им се учинило да ту станују мирни, повучени људи.

Ново изненађење дошло је 31 августа 1943. Тога јутра Немци су зашли у све куће на Бањичком Венцу и саопштили становницима да се у року од три дана иселе, јер је цео тај крај требало да буде настањем немачким официрима. Куће су морале да остану намештене и одмах спремне за усељавање. Другови у штампарији нашли су се у изненађеној неприлици. Рок за исељење био је кратак и непродужив. Тада су се договорили да изнесу преостале примерке Историје, малу штампарску машину „Бостон", која је лежала као резерва, и нешто слова. Рачунали су да све то сместе у неки неутралан стан, док се нађе погодније решење. Тако су и урадили.

Тајна штампарија на Бањичком Венцу број 12 морала је да престане са радом. У кући су се настанили немачки официри и не сумњајући да се испод њих налази просторија са машином, која им је задала толико невоља. Упркос потера, које су организовали пуне две године, да би пронашли илегалу штампарију, она је остала неоткривена до краја рата чак и испод соба где су живели немачки официри.

Крајем октобра, после одласка Дане и Бранка у партизане, Слободан Јовић и Бранко Ђоновић преселили су се у зграду у Крајинској улици број 24, где је још раније било направљено склониште за скупљање илегалног материјала. У њему су чувани штампани партиски летци, одакле су се даље, преко пунктова разносили по граду и у унутрашњости. Такви пунктови били су стан Олге и Јана Добеша на Вождовцу, кућа Данке Савић и њених родитеља у Цветковој улици и други.

У приземљу зграде у Крајинској 24 становали су Ратка и Милутин Благојевић, механичар са својим четворогодишњим сином. У купатилу њиховог стана био је уграђен улаз у тајну просторију. Све док се није показало нужним да се тамо преселе Бранко и Слободан, у тој просторији није нико становао, већ је служила искључиво за магацин партиске технике.

Нова средина, могла је сада да изазове и нове сумње. Гестаповци су и раније, проверавали поједина подручја града, исељавањем становништва из кућа. Ако су претпоставили да се на таквом месту налази тајна штампарија прилазили су полако Милутиновом стану. Другови у штампарији такође су чули на улици и у дворишту необично кретање. Одмах су оценили да су опкољени. Како нису имали други излаз, одлучили су да избаце бомбе од чије би се експлозије разнели и они и зграда у којој се налазило склониште. Непријатељу нису хтели да падну живи у руке. Али, на несрећу, две запаљене бомбе нису експлодирале, јер су биле оштећене од влаге.

Милутин и Ратка налазили су се тог тренутка у стану са сином, а Бранко и Слободан у склоништу. Полиција је ускоро продрла у собе и почела да туче ухваћене. Кундацима су изгурали Ратку до затворених кола, док се она успут опраштала са сином. Милутин је остао у стану. Тражили су да им покаже тајни улаз у склониште.

— Наставиће се —

ПРИЧА НАГРАЂЕНА ПРВОМ НАГРАДОМ — ПИШЕ: ВАСИЛИЈЕ РАДУНОВИЋ

МЕЋАВА

Јануара 1942 године. Планина, сњегом је одјенута. Бијело рухо, брашњасто. Облаци су сиви и пуни нових количина снијега, који тек што није почео превлачити већ изборано, искорјшало старо рухо дивље планине у скотјем времену. У тјескобним увалама групице разбацалих кућа. Ноћ је, у прилазима, још некако и подношљива, али када се њен вео спусти на земљу, она је тада стравична, тада планина урличе. Са бројних страна језиво завијање испуњава у овим временима злослутну, и само привидну ноћну тишину. Давно су тишине ноћи постале лажне; обмане су оне.

Ноћ је, ваљда, бар ова, заспала. Бар једна од многих, непроспаваних. По који путник да ове ноћи, барем, пртином мирно се склони у топла кућна огњишта.

У једној од тих обичних, једноличних и тјескобних кућа, на огњишту је било бачено неколико дебљих цепаница, од којих је једна подупирала пањ набачен на ватру, у дупљама испуњен смрзнутом земљом. Чича Лука је чворноватом руком захватио велики угљев, принео крџу завијену у старој новинској хартији, па пожудно почео увлачити димове, који су му умиљато нагризали плућа. Навикао је на то, и ако не осјети његову оштрину, онда за њега и није дуван. Није он, рекао би то увјек себи, некакав градски господин, који „Дрине" троши.

— Вала Јоке, ноћас је све некако мирно. Као да ничега живог нема.

— Што то, чича? Нерасположен си што не сијева? упита га баба Јока, настављајући мирно и вјештоо мијешати качамак, долијевајући пмало воде, а с времена на вријеме бацајући поглед на осмогодишњу дјевојчицу, која је сирочетом остала. Оца су јој убили италијани, а мајка јој умрла од запалења плућа. Дијете је спавало на Чичином кожуху, испруженом поред огњишта. Није чуло шта јој дјед и баба причају.

— Па ја, видиш, некако сам навикао на вучје ноћи. Ето, као да је ово прва ноћ од Никољдана да нам нико ноћу не закуца на врата. Ех боже, коли нам све није навраћао. И мили и немили. И свако по нешто иште, провјерава, пријети или моли... И чича Лука се дубоко замислио, обарајући поглед доље, у шаке... Дуго би тако, замишљен, климао главом. Можда је мислио о времену које је прошло, о Обрену, сину којега су му убили, или о оном млађем, а сада јединцу у оца, Мишу, који се налази негдје у планинама. Ко зна гдје, можда у хладном простору планина, негдје према Босни, а можда је?... Ко зна, увијек се нађе нека топла људска душа, која људе пусти у топлу кућу, да кости огрије....

— Чича што си се јадан замислио? На Миша, свакако?! Јадни смо ли ти ми. Сада га негдје вријеме бије. Го ми је, јадник, отишао, обућа се скоро распала. Гладан је, знам то. Нема мајке поред њега да га утопли...

— Шта бестијаш, лудо једна. Није он дијете. Јест, ти би му баш сада требала, да га рашом прекријеш? Да се хтјео под раше крити, не би тамо ни био. Зна он да се чува. Жене, жене само да вам је суза и дјеце око огњишта. Мишо, Мишо... Није он на оца, на дједа је он. Бољи је од оца, бољи. Јуначино очева, тек се испилијо, а он пушку зграбио...

— Ајде богати овамо, сједи. Поставићу трпезу да вечерамо. А да знаш не једе ми се ни мало, када помислим да он ...

— Види ти њу, види! Опет. Ама божју ти ријеч дајем, ако ме већ не ослободиш тог кукња, тољагом ћу те по леђима. Умукни. Ни ја на Бардањоли нијесам неколико дана јео, па сам ево, за несрећу, и данас жив (у себи: тек да нијесам, камо пусте среће).

Чича се лијено примакао ниској трпези. Неколико кашика качамака, смијешаног са скорупом, убацио је у уста, брисао дуге и раскриљене проседе брке, и при новом покушају да заложи, рука се не подиже са кашиком. Остала је кашика забијена у качамак, а он је, озбиљан и некако свечан, упро поглед кроз капке на прозорчићу, мало растављене, у пусту бијелу даљину. Планина се испружила као на тепсији, сва цакли у бијелом сјају; из даљине хука долази.

— Сјевер, Јоке. Рекох ти ја, гдје ће ноћас мимо осталих ноћи.

— Јадници — Само је ту једну ријеч тихо и преплашено изговорила, и као скрила се у себе, или у мислима које је тако често изгоне ван ових бијелих оквира Мале Голије. Негдје је ноћас њен Мишо... Чича, настави после мале паузе, кумим те милим богом, немој ноћас ником отварат врата. Ђука ми јутрос рече да ће силна четничка и талијанска војска проћи овуда ових дана против оних наших. Бојим се. Не бих могла опет гледати како те немоћна бију због Миша.

— Увјек ли будалиш, Јоке. Дје тако рано излапи. Како би то било да Лука Јованов не отвори врата намјернику у овој дивљини, када вуци и сјевер једнако завијају и пријете. Жене, жене...

Сјевер је стигао. Планина се више није видела од вјетра и облака дигнуте мећаве. Страховито зујање, урликање, ломљава грана, и продорно завијање вукова, који су се огласили, све се стапало у једну страшну целину, која је грозом обавијала долину. Чича је некако смирено сједио, завијао нову цигару, а спремао поред огњишта дугу зубљу лучи. Нека се нађе, мислио је.

— Домаћине, отварај — чуо се непознат глас. Иза тога ситно брујање, које се осјећало у часовима дубоких уздаха ветра, када би се часком све смиривало. Људи је било више.

Чича је лагано устао, споро прилазио вратима. Подигао је гвоздену резу. Опуштена, врата су се нагло отворила, и на вратима се појавила силна људескара. Прну и дубоку шу-

бару набио је до очију, тромо је коракнуо унутра, а онда, мало се раскорачивши, забацујући главу у назад, и показујући снажне, здраве и бијеле зубе, само мало прекривене слојем изједене проје или јаја, сурово погледао по кући.

— Чија је ово кућа, стари — строго је упитао. У истоме часу иза његових леђа указало се још неколико чупавих прилика, које су, и без питања нагрнуле унутра. Вјетар је наставио са завијањем, сипао је кроз полуотворена врата уносио снега и леденог ваздуха.

— Моја је. А што то питате? Свако ко је овуда прошао, знао је чија је ово кућа. И свакком добром намјернику је увјек била отворена. У по дана као и у пола ноћи — додаје Чича.

— Аха, твоја, је ли? И свакоm је отворена, рече, а?! И партизанима? Тако, зар не?

— А што ви то тако?

Није твоје да питаш. А како се зове газда ове куће?

Чича је видео како се лице људескаре све више мрачи. Ојсећао је да добра нема у овој ноћи. Па ипак није хтео да се покаже плашљивим: ово је кућа, ако баш не знате, Луке Јованова Бошковића, унука Војводе Петра Бошковића. Чули оте за њега?

— А где је сада праунуче Војводе Пера, стари?

— Међу људима, ка му и дјед, и прадјед!

— А тако ли, је ли? Међу људима, људима? Зар су оно људи, стара мрцино. Бијте ову будалу, удрите скота — грчевито заповеди, а сам се окрете по кући, и када угледа дијете полеће ногом према њему, замахнувши. Нека ни трага од ове куће не остане!!! Туп ударац се задржао на испријеченом тијелесу бабе Јоке, која је запријечила пут ноге сурове људескаре који се завршавао на слабом тјелешцу мале Милице. Болно је крикнула Јока, грчевито обгрливши нејако тијело унуке, коју је бука пробудила, па не знајући шта је заплакала се.

— Мајко моја, бако, дједо — плакала је и тражила их погледом по кући. Онда је један снажан ударац руком оборио у наручје баке која незна колико је модрица већ изливено по њеном старачком тијелу. Чича Лука је ухватио тољагу и замахнуо њоме, али је прије био оборен. Мрцварење је било ужасно, људескара је до крви киван само пјенушајући захтијевао да се бију. Тек након неког времена, када су кућом одзвањали само тупи ударци у млитава тијела, људескара је наредио да се изађе из куће, да се из ње све изнесе, а сјутра да се принесе сијено и запали. Ноћу не смију палити ватре, да их не би непријатељ изненадио.

Тешко је Чича устао, тијелом се нагнуо на врата, једва набацијо резу и чврсто се заклео да је више никоме неће скидати.

Јока је тешко стењала, још увјек држећи у рукама Милицу. Чула је последње ријечи оне грозне људескаре, када је наредио својим пратиоцима: сјутра навече имате прићи, неопажено, и помлатити их. Онда све запалите.

Ватра се полако понова разгоријевала. Старцима се сан није могао јавити. Страшна ноћ их је пекла. Фијукање ветра није престајало. На вратима се чуло гребање Час би престало, па би се опет поновило.

— Нечастива — рекла би Јока и почела се крстити.

— Опет ти. Увјек на зло слутиш. И ово ноћас, жене, жене, уздахнуо би Чича.

Некако је, на једвите једе, сан, доцкан, надвио се над изломљеним тијелом. Чича је подлакћен захркао, али га ново куцање на врата опет разбуди. Ћутао је. Чекао да чује поново куцање, јер некако је мислио да нико и не куца, да је сањао како чује куцање.

Поново куцање. Тихо, одмјерено куцање. Нечија нежна рука... Лука се мислијо. Ах не, овога пута неће никоме, па макар то био и његов јединац, његов син Мишо. Поука је грозна... Дијете мора чувати.

Касније се понављало, скоро равномерно, још неколико пута. Споља је допирао неразговијетан глас, који као да је преклињао, као да је звао по имену, некако слично, али се то све губило у побијешњелом хуктању дивљине, у вучјем дозивању, и преживјелом мучењу.

Послије пола сата, све је било тихо. Није било више куцања. На даљини од неких ваљда пар стотина метара, чуо се зов вука. Лука је отшкринуо прозорске капке, загледао се у дивљу природу. Очи су му склизнуле доље, испред скалина. Тамна прилика, погружена, свалила се у намету снијега, само још мало вирећи из њега. Стрецнуо се, нагло повукао капке, хитнуо се огњишту, дижући часком упаљену зубљу. Реза се опет скинула са врата, а Чича се муњевито окренуо човјеку који је лежао.

И не гледајући на њега, увукао га је са доста напора у кућу. Јока која се бјеше придигла, још кукајући на болове, када је угледала човека, врисну и полеће њему:

— Мишо, о Мишо, сине мој, мајкино мило... Сузе..

— Боже, не било те. Што се гријешиш о ова два стара пања. Што ме искушаваш. Отворих непријатељу, уби ми унуче, жену и мене. Син ми на врата дође, не пустих га у дједову кућу. Мишо!.. Смрзао се! Ухо је привијо уз лијеву страну груди, а онда Јоки оштро нареди: наложи жив је, не бој се. Увијетим снијегом дуго га је трљао, док није поново видио отворене, познате очи сина.

ЖЕНА у породици и друштву

ФОРМИРА СЕ АКТИВ ЖЕНА У ФАБРИЦИ

На иницијативу женских друштава из града у Фабрици вагона ће се основати актив жена. У дискусијама које актив буде организовао жене ће износити своја мишљења како решавати многа питања из њиховог живота, њихових породица и предузећа уопште, а њихове сугестије и захтеве износити пред раднички савет.

Све ово свакако нису питања којима се треба позабавити само жене, али њихова већа активност у тражењу могућности и давању иницијатива за решавање многих проблема, биће сигурно од велике користи.

И поред тога што се у последње време у Фабрици настоји да се жена што више растерети, а нарочито да јој се омогући стицање квалификација, није се много успело. На курсу који броји око четрдесет полазника за добијање квалификација нема ниједне жене, и ако већи број жена полуквалификованих и неквалификованих раде на местима које је одређено за квалификоване раднике. По мишљењу њихових руководилаца оне су одличне раднице и свака од њих би практично одмах могла да положи испит. Теоретски део оне нису у стању да савладају, јер су везане својим домаћим пословима што им онемогућава долазак на часове који се одржавају ван радног времена. Омогућити им стицање квалификација, значи, прво учинити да се оне ослободе својих домаћих послова и брига (створити им разне услужне сервисе, дечје јаслице и сл.).

Стварањем актива при Фабрици жене ће настојати, да у границама материјалних могућности Фабрике, искористе све за побољшање свога положаја и њихову афирмацију.

МАЛЕ ВЕСТИ

Завршен је упис за курс кројења које организује друштво „Савремени дом". Курс ће почети са радом првог јуна у просторијама овог друштва.

***

У заједници са Заводом за Социјално осигурање Н. Одбори среза и града организују летовање деце у Јошањичкој бањи. Оба женска друштва из града прихватила су се да за децу добровољно сашију постељину.

***

На иницијативу Социјалистичког Савеза за обилазак жена по селима, другарице Димитријевић и Панић, лекари, обишле су село Драгосињце. Успело предавање др. Панић о штетности абортуса, саслушало је око тридесетпет жена. Жене су показале велико интересовање за оваква предавања пристижући по највећем пљуску и невремену.

И. Н.

НЕГА КОСЕ

Већ код детета треба обратити пажњу, поред осталог и на негу косе. Дете још од малена треба учити да пре спавања косу добро очешља. Тиме се у много случајева може спречити ћелавост.

Косу треба прати два пута месечно, а не чешће. Ако у коси има и најмање перути треба је четкати свако вече. Ако је коса пуна перути, онда пре прања треба добро истрљати теме угрејаним уљем у

које се дода неколико капи рицинуса. Ако је коса масна не сме се често прати. Масну косу између два прања треба чистити помоћу четке грубим мекињама. Ако Вам коса опада, треба свакодневно трљати теме дуже времена прстима које сте умочили у хладну воду.

Занимљивости

БИЦИКЛОМ БЕОГРАД — ВРЊАЧКА БАЊА И НАТРАГ

Мирослав Миодраговић, звани Фића, кувар из Врњачке Бање страстан је бициклиста. Веле да се од свог бацикла ни ноћу не одваја, а он сам тврди да по целу ноћ сања вратоломне вожње. Завршетком бањске сезоне Фића је као прекобројан остао без посла. Одлучио је да потражи посао. Негде пред крај прошлог месеца чуо је да се у Београду лако може добити запослење, а уз то га је неко преварио да ако стигне може учествовати на бициклистичким тркама које се наводно одржавају у Београду.

Загрејан овим идејама, једног кишовитог јутра извршио је све припреме и кренуо на пут својим бициклом. Врњачка Бања, Краљево, Крагујевац, Топола, Младеновац, Београд. Око 250 км. вожње на обичном бициклу, по лошем и клизавом путу превалио је за непуних 11 часова такорећи у непрекидној вожњи, јер се ради предаха заустављао сам у оним местима где и аутобуси застају. Уз ово треба напоменути да за време целог пута није имао ни један дефект, само што је једном да би избегао судар одлетео у јарак, а други пут скоро два километра возио негог сељака коме су се коњи отргли и побегли низ друм.

У Београду је провео четири дана. Он тврди да је тражио посао. а зли језици, да је неколико пута облетео Београд ради тренинга за такмичење, које како се испоставило није било ни заказано.

Пошто је потрошио сав новац, сео је на бицикл и разочаран кренуо натраг за Врњачку Бању. Већ следећег дана по доласку, иако уморан сео је на бицикл и учествовао у првомајској трци улицама Бање.

Б. Радосављевић

ЗА ПЕТ ВУКОВА — 75.000 ДИНАРА

Са последњим снеговима, који су у месецу априлу покрили пределе Гоча, појавили су се вукови којих од 1952 године уопште на овим теренима није било. Како су поменути терени, због изузетних услова, јако насељени изванредним квалитетом срнеће дивљачи, а стока разасутих домаћинстава и засеока необезбеђена, то су вукови нанели знатне штете ловишту и примитивним торовима, који за њих нису представљали никакву препреку. Они су заклали око 20 комада оваца, две јунице и око шест комада срна.

Ловачко друштво у Врњачкој Бањи, уз помоћ органа шумске управе хитно је интервенисало затровавањем остатака лешина затроване стоке. Акција тровања вукова свакако не би дала очекиване резултате да и сами оштећени сељаци, схватајући важност уништавање ових штеточина, нису помогли да се лешине затрују непосредно после клања без икаквог премештања или дотицања.

Резултат заједничког рада ловаца, органа шумске управе и мештана нису изостали. У року од 10 дана отровано је 5 вукова, 18 лисица, 2 копца и десетине других разних пернатих штеточина и паса луталица.

Интеренсантно је да је акција тровања вукова стрихнином изведена по лепом и топлом времену, после задњег снега, што указује на могућност ефикасног тровања штеточина у свим годишњим добима, али под условом да се тровање брзо и стручно обави.

Ухватио живог орла

Радован Видосављевић, земљорадник из села Милаковца, код Краљева, недавно је ухватио живог орла.

Благо се смешећи, он је пре неколико дана донео у Краљево ову птичурину. По његовим речима, птицу ће да препарира и остави код куће за успомену. Везан у ланце, леп и страшан изгледао је овај орао, јер је распон његових крила износио око 180 сантиметара, што је реткост за ове крајеве. По причању старијих људи, ова штеточина је деценијама харала у околини и била господар на километре, јер је хватала јагњад, телад, таманила дивљач и односила кокошке из дворишта, мада је у њима било и одраслих људи. По мишљењу стручњака и неких ловаца из Краљева, овај орао је имао више од 150 година старости! Његове велике канце, крљушти на ногама и искидано перје говори о великим борбама на земљи и у ваздуху.

Радован је одавно смерао да ухвати орла, али му сви покушаји нису успели. Недавно је увезаног рањеног зеца пустио, те када се орао окомио на њега да га понесе, опалио је из пушке и ранио га у крило. После велике борбе га је ухватио и донео у Краљево.

З. Поповић

Највећи саобраћајни знаци

На раскршћима аутостраде између Касела и Калсруе и између Франфурта и Келна, где су се досад дешавале многобројне саобраћајне несреће, подигнути су саобраћајни знаци високи петнаест метара тако да их возач може приметити и из велике даљине. Ово су данас највећи саобраћајни знаци на свету.

Трик против крадљиваца бензина

Месецима је одгајивач стоке Џо Кардоза на свом ранчу у Калифорнији вребао на лопова који му из буради краде бензин, али без успеха. Најзад је дошао на идеју: једно од бензинских буради напунио је водом. Средство је дејствовало: Сутради ујутро нашао је пред својом кућом напуштени аутомобил. У резервоару је била вода.

Кугла за спасавање

Два поморска капетана у Кукхафену конструисали су прототип једне кугле за спасавање бродоломника која треба да замени чамац. Кугла је шупља и израђена од лаког материјала. У њој има места за осам лица. Она ће моћи да се одржи на води и по најјачој бури и пружити веће могућности спасавања него чамци.

Снижене цене хлебу

На последњој седници Радничког савета Занатског пекарског предузећа донета је одлука да се снизе цене неким прехранбеним производима: белом хлебу од 72 на 65 динара по килограму; кајзерицама и кифлама од 6 на 5 динара по комаду.

У Занатско пекарском предузећу сазнајемо да ће доћи до снижења цена још неким прехранбеним производима.

Прослава дана младости у Лешку...

Свечаније него икада Лешак је прославио Дан младости. У току читаве недеље извођен је разноврстан културно-уметнички и спортски програм. Нарочиту пажњу посматрача привукла је изложба женских сеоских радова, која је у оквиру ове недеље организована у Лешку. На свечаној академији о животу и раду друга Тита говорио је председник општинског комитета Народне омладине друг Премовић.

И дана победе у Толишници

Синдикална подружница дрводељских радника у Соколици у заједници са Социјалистичким савезом из Толишнице организовала је заједничку прославу Дана победе код грађевинске секције у Толишници.

С. Дражовић

Обавештење

У следећем броју објавићемо резултате Омладинског фестивала.

Редакција

МАЛИ ОГЛАСИ

Невенка и Петар Милошевић, ветеринар из Чукујевца добили сина.

Одричем се сина Драгана. Његове дугове не признајем. Искључујем га из наслеђа.

Милошевић Радован, Годачица

Одричем се жене Миланке и свих дугова које учини на моје име

Јован Милошевић, Краљево

Одричем се своје жене Вере. Њене дугове не признајем.

Милоје Чубрић Милавчић,

КОМУНАЛНА БАНКА СРЕЗА КРАЉЕВО У КРАЉЕВУ

расписује

КОНКУРС

За пријем у службу шест службеника. У обзир долазе првенствено кандидати са свршеним Економским факултетом и свршеном средњом економском школом са и без праксе.

Плата по Уредби. Допунска плата по банчиној одлуци о допунским платама.

Наступ у службу по споразуму.

Прописно таксиране молбе са кратком биографијом доставити Секретаријату Банке најдаље до 15 јуна 1957 год.

ВОЋАРСКО - ВИНОГРАДАРСКО - СТОЧАРСКО И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ ПОСЛОВНИ САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА У КРАЉЕВУ

На основу чл. 46, 50 и 51 Уредбе о управљању основним средствима привредних организација и Одлуке Радничког Савета од 15 маја 1957 године;

ПРОДАЈЕ:

следећа основна средства:

Бачве, бурад, каце, пумпе, филтере, писаће и рачунске машине, канте за млеко, пресе, 2 шпедитера, 1 коња и остала основна средства.

Поменута основна средства претежно су исправна и очувана, изузев мањег броја која су делимично неисправна.

Продаја ових основних средстава вршиће се земљорадничким задругама, привредним организацијама и установама до 10 јуна 1957 године, а после овога рока продаваће се физичким и приватно правним лицима.

КРОЗ ГРАД

Биоскоп „Сутјеска" у 17 и 20 часова.

Од 31—2 „Бег из Гијане" (ам.)

Од 4—6 „Хлеб, љубав и љубомора" (италијански)

Биоскоп „Липов лад" — Матарушка Бања

1 и 2 јуна „Инспектор је дошао" (енглеска)

Дежурна апотека

Од 1—8 „Црвени крст"

Аматерско позориште

1 јуна Концерт КУД „Абрашевић" из Лесковца.

Почетак у 20 часова.

2 јуна „Бели јелен" бајка у 5 слика од В. Назора у извођењу пионира II осмогодишње школе из Чачка.

Музеј

Понедељком затворен. Уторком и четвртком од 8-12 и од 15-17 ч. Средом, петком и суботом од 8-12, недељом од 9-12 и од 15-17 ч.

Ноћ стоп продавница

Продавница „Ослобођење" улица Лењинова број 27 отворена је од 6,30-19 ч.

„Задругар"

Продавница улица Омладинска број 25 отворена је од 6-19 час.

Библиотека

У Омладинској улици ради сваког дана од 8 — 19 часова. Књиге се издају сваког дана сем недеље од 10 — 12 и од 16—19 ч.

Возови: полазак из Краљева.

За Београд; 3,17 (брзи)-7,09-14,07-22,24 (путнички).
За Скопље: 2,09 (брзи)-7,00-14,05-21,40 (путнички).
За Чачак: 3,10-14 (локал)-7,10-15,25-22,12.
За Сталаћ: 4,58-14,00-22,30.
За Богутовачку Бању: 4,30 (локал)-15,15 (локал)
За Крушевац: 15.10 (локал).

Аутобуси: полазак испред хотела „Париз".

За Крушевац: 9-16 (полази испред „Париза".)
За Чачак: 9,30 - 17,30-(испред „Париза".)
За М. Бању: 8-11-14-17,30 (полазак испред „Стотекса" улица Хајдук Вељкова).

Спорт

Коментари

Неорганизовано

Како једна лепа замисао може да пропадне због лоше организације, показало се најбоље за време спортских такмичења у оквиру прослове Дана младости. Широко замишљен програм—није у потпуности остварен. Али, и оно што је остварено није оставило неки нарочити утисак, углавном због изузетно лоше организације. За примерима не треба много трагати.

Узећемо, рецимо фудбал, јер су ту примери најдастичнији. У фудбалском такмичењу требало је да учествује 18 екипа, али су многи тимови већ у првом колу предали игру без борбе, најчешће због тога што нису на време обавештени о терминима одржавања сусрета. И даље, све до финала, ишло је траљаво. Није се знало ко, где, с ким игра. Клубови су споразумно одређивали судије, па се тако могло десити да један сусрет воде три судије, и да финални сусрет са центра игралишта води судија у оделу са излаз!? Зар се нису могле наћи судије за финалне и полуфиналне борбе? И зар се смело догодити да се после финалног сусрета у недељу играчи Пољопривредне школе и Сирче перу по барама, јер у свлачионици Локомотиве није било чак ни хладне воде. Време заиста није ишло на руку организаторима, али са мало више пажње и бољом сарадњом са судиском организацијом и Савезом спортова могле су се све непријатности избећи.

Овако, остаје један мучан утисак, уместо лепих спортских доживљаја. Лепо би било само ако би ово била добра поука за будуће.

Ст. М.

ПЕТ ХИЉАДА ЉУДИ ПОСМАТРАЛО НОЋНУ ТРКУ „ИБАРСКИХ НОВОСТИ"

Кад трчи Велиша Мугоша

Велика ноћна трка редакције „Ибарских Новости", одржана у част Дана младости, окупила је у петак увече најбоље средњепругаше Крагујевца, Титовог Ужица и Краљева. Поред њих учествовао је и вишеструки државни рекордер Велиша Мугоша, члан београдске Црвене Звезде, као и питомци Ваздухопловног гарнизона из Краљева.

Све улице, којима је трка требало да прође — од Магнохрома до Трга Маршала Тита — биле су начичкане многобројним гледаоцима из Краљева и околних села. Цени се да је трку посматрало око 5.000 људи.

1. Велиша Мугоша (Црвена звезда—Београд) 12:18,4; 2. Гавриловић (Раднички-Крагујевац) 13:00,0; 3. Крсмановић (Први партизан Т. Ужице) 13:14,0; 4. Симић (ПП.) 13:32,0; 5. Петровић (РК.) 13:41,0; 6. Лучић (ПП.) 13:47,0; 7. Милановић (Краљево) 14:02,0; 8. Спаловић (Металац-Краљево) 14:03,0; 9. Гвозденовић (М.) 14:20,0; 10. Јаблановић (Кр.) 14:52,0.

Ток трке

Ракета је засјала небом. Био је то знак за почетак велике ноћне трке „Ибарских Новости". Хитац из ракетног пиштоља испалио је директор Магнохрома Моца Сомбуловић испред зграде управе овог предузећа.

Са старта тркачи су кренули прилично брзо коцком поплочаном ставом. Одмах на почетку, избио је на чело групе од десетак тркача ученик краљевачке Гимназије Милановић. После претрчаних 500 м. њега је у вођству сменио крагујевачки радник Гавриловић. Фаворит трке Мугоша за то време трчао је резервисано иза ове двојице. Тек после пређеног првог километра он је избио напред и лако, са неколико стотина метара предности, стигао на циљ пре другопласираног тркача, бурно поздрављен од масе грађана на Тргу Маршала Тита. Док је Мугоша сигурно одмицао иза њега се водила огорчена борба за друго место. Крагујевчанин Гавриловић и Ужичанин Крсмановић трчали су упоредо све до уласка у улицу Октобарских жртава, када је Крагујевчанин одличним финишом успео да се одлепи од свог најопаснијег конкурента... Затим су кроз кордон гледалаца почели да пристижу и остали тркачи.

Шта каже победник?

Увече, после трке, на пријему који је за учеснике приређен у хотелу Париз, подељене су награде осморици првопласираних атлетичара. Специјалну награду Редакције „Ибарских Новости" — уметничку слику, рад Владимира Стојановића, академског сликара из Београда добио је Велиша Мугоша. У краћем разговору победник нам је изнео своје утиске о трци и нашем граду.

— Ја мислим да је ово лијепо место — рекао је вишеструки шампион — и да је једина несрећа у томе што је све моје утиске покварила киша. Видио сам да се на сваком крају оправља по нешто, и да је на сваком крају — киша

— Изгледа — додао је он даље — да у граду влада прилично интересовање за атлетику, и да ће се она током времена још више развити. Само треба мало више оваквих такмичења...

— Краљевчани нису много веровали да ћете доћи?

— Стварно ово је велика жртва Вратио сам се из Будимпеште и одмах учествовао на студентском првенству, па сам онда дошао овамо, иако сутра имам трку у Београду. Али, ја волим ова места и увек када могу одазивам се оваквим позивима.

— Да ли можемо очекивати ваш долазак и догодине у ово време?

— Још је рано о томе говорити.

— У принципу?

— Да се не залетим?

— Ипак?

— Ја се надам да ћу доћи; зашто не бих дошао?

Дакле, довиђења догодине.

Мугоша

Први пут трчао у 45-ој години

Софроније Старчевић, сељак — сликар из Равнице, отац троје деце, запослен као стражар у предузећу „Ибар" из Краљева, дошао је на дан трке у Редакцију да се пријави.

На трци није постигао неки бољи пласман, јер је стаза за њега била очигледно и сувише кратка. На циљ је стигао свеж. Запитали смо га о томе шта га је навело да при путу својој 45-ој години учествује у оваквој трци.

— У мојој околини нико не може ко' ја — рекао нам је Старчевић. — У то сам се уздао, а овамо сваки дао све од себе, па трчи...

— Јесте ли се у млађим данима бавили спортом?

— Јесам. Увек сам био први. Био сам шире познат у овој околини.

— А сада, трчите ли?

— С времена на време отрчим до Жиче и нртраг. Ја то онако из задовољства.

Ривалство

Обојица су радници. Само Гавриловић у Крагујевцу, а Крсмановић у Титовом Ужицу. Али, они су стари познаници и ривали са атлетске стазе. Очекивало се да ће Крсмановић заузети друго место. Међутим, његов конкурент је имао више среће.

— Добро је било — рекао нам је Гавриловић када смо га запитали како се осећа после претрчаних четири километра. — Организација врло добра.

— Јесте ли се надали оваквом пласману?

— Нисам баш толико.

— Каква вам је била тактика?

— Добра. Пустио сам Мугошу, јер сам знао да не могу с њим. Чувао сам се за финиш и ето успело ми је.

Крсмановић, очигледно незадовољан трећим местом тражио је узроке.

— Ја сам се савршено добро осећао, само сам погрешио што сам пустио прву групу да ми измакне. Ипак сам успео да стигнем Гавриловића, али ме је публика омела да финиширам.

То је заиста подвиг

Најбоље пласирани Краљевчанин Милановић, није члан атлетског клуба Металац И њему је ово прва атлетска трка. То је крупна људина више потсећа на боксера него на средњепругаша. Освојено седмо место представља прави подвиг, поготову кад се узму у обзир околности под којима је трчао. Непосредно пре трке, сломио је ваочаре без којих не може лако да се креће ни по дану. Поред тога трчао је бос. После трке табани су му били исечени као да је газио по срчама. Он о томе није хтео да прича.

— Нема ничег интересантног - рекао је.

Шта кажу остали

Симоничић: — Да нисам пао можда бих направио изненађење, јер сам био четврти на пола трке.

Спаловић: — Нисам очекивао бољи пласман. Желео сам да будем међу првом десеторицом, што сам и постигао. Било је тешко...

Гвозденовић: — Требало је да пратим Спаловића, али због мрака и његове боље кондиције успео је да ми побегне. Награда ми је и овога пута, као и на кросу измакла, јер сам стигао девети.

Петровић:— осећао сам се срећним што сам имао ту част да трчим са Мугошом у трци „Ибарских Новости".

* * *

Трка је била необично тешка. Ипак, расположење после ње међу атлетичарима је било ведро. Сви су једнодушни да је то био један необично леп спортски доживљај и да ће догодине опет окушати срећу на овој трци...

Сташа Маринковић

Са прошлогодишњег атлетског митинга на стадиону Металца

Трепча—Слога 0:0

Непредвиђен бод

Тим Слоге у своме чудном саставу успео је да учини оно што није могао комплетан тим Радничког из Ниша. Однео је Трепчи један бод из Митровице и могао је да победи. Са новим бековским паром, Лукићем у халфлинији и резервним голманом на десном крилу, однети један бод противу комплетног тима Трепче је више него успех. Резултат од 0:0 плод је заједничког залагања свих играча. Вучићевић је импоновао благовременим интервенцијама, а Стефановић и Ђорђевић су увек умели да зауставе продор навале Трепче. Иначе Лукић и Лазаревић у халфлинији су читаво време игре суверено, владали средином терена, а у навали повременим нападима играчи Слоге су често угрожавали гол Раце, који је одлично бранио.

Трепча је играла добро, али навала није имала завршног ударца. Што није постигнут ни један гол добар део кривице сноси ужа одбрана Слоге која је благовременим интервенцијама сачувала своја врата.

Иначе, утакмица је била фер и занимљива, а од некадашњих свађа као да није било ништа. Може се рећи да је и публика допринела да утакмица добије пријатељски ток, а овоме су и фудбалери Слоге и краљевачка публика у обавези да приликом идућих сусрета играчима Трепче пруже доказа о спортској свести и учине крај непотребним размирицама које немају никакве везе са спортом.

Судија Стефановић из Чачка није био на висини свога реномеа, иако је за помоћнике имао одличне сараднике.

Дознајемо...

☐ На полуфиналној утакмици у оквиру такмичења за Дан младости, између Средње пољопривредне школе и фабрике вагона, играчи фабрике вагона извели су шест једанестераца и искористили само један, док су играчи Пољопривредне школе извели само два и оба искористили.

☐ Резервни голман Слоге Божовић, играо је на недељној утакмици са Трепчом у Косовској Митровици десно крило.

☐ У четрнаест кола Јединствене лиге фудбалери Хајдука из Јарчујака одиграли су укупно девет нерешених утакмица, само су четири добили и једну изгубили.

☐ Ускоро треба да се заврши четворомесични курс за шофере аматере, који је организовало Аутo-мото друштво из Краљева. Курс посећује 27 омладинаца.

☐ Други пут у својој фудбалској каријери играо је на халфу Лукић на недељној утакмици Слога-Трепча у Косовској Митровици. Иако редовно игра лево крило, Лукић се на новом месту снашао одлично.

☐ Слога је у току пролећног дела првенства променила три тренера. Тим је прво тренирао Поповић Душко, затим Миомановић Миодраг, а сада тренерску дужност обавља Поповић Миодраг.

☐ Стрељачка дружина биће ових дана основана у Сирчи. До сада се у дружину уписало око 25 људи. Стрелиште ће се налазити у подножју Борче.

☐ На последњем састанку Управног одбора Среског савеза Партизана у Краљеву од 23, присуствовало је само 9 чланова одбора.

☐ Комплетна мушка и женска екипа, састављена од чланова друштва СТВ Партизана Краљево I и II, представљаће наш град на Гимнаестради у Загребу.

☐ Два најбоља активиста Партизана биће, према одлуци управног одбора, послати на Гимнаестраду у Загреб као посматрачи.

3:0 - Није довољно

После високог пораза који је Гоч у Новом Пазару претрпео очекивало се да ће Текстилац пружити бољу игру. Међутим, они су показали врло лошу, несређену и грубу игру. Захваљујући само судији, који је игру чврсто држао у својим рукама, она је била на висини.

Без свог најбољег играча Јосифовића, Гоч је ушао у игру не надајући се реваншу. Али, технички дотеранијом игром какву је приказао и у Новом Пазару — и сналажљивошћу Зорића, Крунића и Кушића успео је за непуних 15 минута да постигне три гола. Најбољи на терену голман домаћих Раденковић.

Б. Р.

Јединствена лига

Јединство—Борац (НС) 4:2 и Шумадинац—Шумадија 0:1

У недељу је одиграна утакмица између Занатлије и Напретка из Буковице. Резултат је 3:2.

Црвена застава—Жича 4:3, Гружа—Хајдук 1:1, Партизан—Борац 2:2, Напредак (Ч)—Радник 3:1 и Напредак (ДГ)—Полет 11:1.

1. Напредак (ДГ)	14	10	3	1	61:20		23
2. Борац	15	5	4	3	32.27		19
3. Хајдук	14	4	9	1	31:21		17
4. Партизан	15	6	3	6	29:29		15
6. Ц. застава	14	6	3	5	29:36		15
5. Жича	15	6	2	7	35:44		14
8. Напредак (Ч)	15	5	3	7	35 35		13
7. Радник	15	4	3	8	34:31		11
9. Полет	14	3	4	7	2841:		10
10. Гружа	15	3	3	9	20:47		9

Уређује редакциони одбор — Одговорни уредник Младен Стојановић — Тек. р-н код Ком. банке у Краљеву 13-КБ-Ж-I-78-Штампа „Слово" - Краљево